

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus De Schismate

Longueval, Jacques

Lovanii, [1718]

§. I. Factum S. Cypriani.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64915)

in fide definienda infallibilem esse Ecclesiam Romanam. Subtilem hunc controversiarum Scriptorem minimè latebat, fixum & immobile esse debere centrum unitatis, nec sine ruina sep'rari ab ædificio posse Petram, super quam ædificata est Ecclesia. Principium hoc solum abundè sufficit ad ea quæ dicta sunt confirmanda. Sed non est necesse ut eò recurramus ad convincendos & arguendos Schismatis & Hæreseos illos, qui postremam Constitutionem pertinaciter rejiciunt. Quamvis enim in causa fidei nihilo plus auctoritatis Romano Pontifici quàm ceterorum Episcoporum infimo concederent, adhuc propriis principiis armisque debellari possunt. Quippe dum refragantur Constitutioni ab Episcopali Corpore receptæ unâ eâdemque operâ ipsimet infallibilitati & auctoritati Ecclesiæ refragantur.

C A P U T V.

Examīnantur facta quædam historica, quibus se Schismatici S. Sedi & Corpori Episcoporum resistentes, tueri conantur.

§. I.

Factum S. Cypriani.

M Agnis exemplis opus est, ut S. Sedi rebelles se tueantur. Palpant se egregie dum sibi imaginantur, habere se summæ auctoritatis exemplum in martyre totius Africæ gloriosissimo. Notum est S. Cyprianum
Epil-

Episcopum Carthaginensem cum Africanis Episcopis, & S. Firmilianum cum parte non exigua Orientalium Episcoporum censuisse reiterandum esse Hæreticorum Baptisma, non obstante contraria S. Stephani Papæ decisione; qui Firmiliano denunciabat recessurum se ab ejus communione, nisi à sua opinione recederet. Et ex quadam Firmiliani Epistola apparet S. Stephanum eadem S. Cypriano denunciaffe. Interea duo illi Episcopi ab universa Ecclesia honorantur titulo Sanctitatis, quamvis S. Sedis decisione fuerint reluctari. Nullum est igitur Schismatis periculum, etsi separemur à S. Sedis communione, nec doctrinæ ejus adhæreamus. Speciosa apparet prima fronte objectio: quam nullo relicto furo ambiguitatis, radiis serenissimæ veritatis dissipabimus.

1. Non inutilis est observatio, hoc eodem contra S. Sedis auctoritatem objectionis telos fuisse omnes omnium temporum Hæreticos. Donatistæ ad obvelandum Schismatis dedecus eandem argumenti machinam adhibuerunt: quibus Vincentius Lirinensis, & *Commo-
nit. c. 11.*
verum, inquit, mira conversio! auctores ejusdem opinionis Catholici, consecratos vero Hæretici judicantur. Calvinus alique Novatores eadem S. Cypriani auctoritate Pontificiam auctoritatem contempserunt. Hoc præjudicio redarguuntur, qui suam hoc exemplo erga Cathedram Petri contumaciam frustra colorare laborant.

2. Ea est humana fragilitas, ut viri quique Sanctissimi prolapsi sint aliquando, culpamque quam commiserant, poenitentiam gloriosam deleverint. Quapropter Sanctorum Cypriani

priani & Firmiliani prolapsio non potest esse iustum imitationis exemplum, nisi probetur, delictum eos pertinaciâ cumulasse : quod nunquam probabitur. Afferit è converso S.

Aug Ep.
93 op. ad
Vincent.
Rogati-
tam num.
33. novæ
edit.

Augustinus : *Correxisse autem istam sententiam Cyprianum, non incongruenter de tali viro existimandum est ; & fortasse suppressum sit ab eis, qui hoc errore nimium delectati sunt, & tanto velut patrocínio carere noluerunt. Quamquam non desint qui hoc Cyprianum prorsus non sensisse contendunt, sed sub ejus nomine à mendacibus fuisse confictum.* Audiatur S. Hieronymus : *Illi ipsi, inquit, Episcopi qui rebaptizandos Hæreticos cum eo statuerant, ad antiquam consuetudinem revoluti, novum emisere decretum. Quid facimus? Ita & nobis majores nostri, & illis sui tradidere majores.*

Contra
Lucifer.

Lib. 8.
quæst. 5.

Cyprianus, Inquit venerabilis Beda, cum suis Coëpiscopis rebaptizandos esse Hæreticos statuit ; sed mox corrigi meruit, atque ad universalem Sanctæ Ecclesiæ normam spiritualium virorum institutione reduci.

3. Ex resistantia S. Cypriani, quâ S. Stephani iudicio est reluctatus, colligi forsan posset non credidisse eum Pontificis infallibilitatem : sed hinc colligi nullo modo potest, non agnovisse eum obligationem submittendi se decisioni Pontificis, quando ei adharet pars numerosior Episcoporum. S. Cypriani sententiæ favebant complura Concilia Africana, aliudque Cæsariæ à S. Firmiliano coactum. Quapropter potuit sibi ad tempus aliquod persuadere, pro se stare Episcoporum pluralitatem.

4. S. Cyprianus, & qui eum excusant Patres, agitatam de rebaptizandis hæreticis controver-

troversiam nihil aliud esse existimabant præter quæstionem disciplinæ, in qua, salvâ fide, quilibet Episcopus sequi poterat receptam in Ecclesia sua traditionem. Ipse S. Cyprianus postquam Stephano Papæ notam fecerat Concilii Carthagenensis de rebaptizandis hæreticis resolutionem, adjungit: *Ceterum scimus quosdam quod semel imbiberint nolle deponere, nec propositum suum facile mutare, sed salvo inter Collegas pacis & concordia vinculo quadam propria qua apud se semel sint usurpata, retinere. Qua in re nec nos vim cuiquam facimus, aut legem dicimus; cum habeat in Ecclesia administratione voluntatis suæ arbitrium liberum unusquisque propositus.* Sancti Augustinus atque Hieronymus laudant hæc S. Cypriani in Concilio Carthagenensi verba, prout ab ipsis citantur:

Neque præscribentes aut præjudicantes, quo minus unusquisque Episcoporum quod putat faciat, habens arbitrii sui liberam potestatem.

Potuitne ita loqui Cyprianus, si inter se & S. Stephanum agitari de fide, & non de sola disciplina, controversiam credidisset? An prædicta S. Cypriani verba, si fidei quæstio fuisset, à Sanctis Hieronymo atque Augustino tantopere laudari potuissent? An contraria inter se dogmata partiri possunt Episcopi? Possuntne fidei unitatem servare cum iis, qui fidem à sua diversam amplectuntur? S. Augustinus resistantiam Cypriani reputabat, quasi nevum sui candidissimi pectoris, quem cooperuit ubere caritatis. Non credidit itaque quæstionem fuisse dogmatis: alioquin Augustino visus fuisset Cyprianus peccasse contra fidem; quem fidei defectum charitas supplere nequivisset.

Epist. 62.
ad Steph.
Papam.

Aug. l. 5.
de Bapt.
c. 17. &
Hieron.
contra
Lucif.

Ep. 93. a
Vincent.
Rogati-
tam n. 40.
novæ edit.

Natal.
Alexand.
Dissert. 12.
iu 3. secul.
art. 4.

5. Qui verò existimant fidei re vera fuisse quæstionem, Cyprianum à fide aberrasse fatentur. Id ipsum Universitas Parisiensis facta est in suo contra Montesonum Tractatu: *Cyprianus erravit in fide, non obstante glorioso Martyrio.* Et Natalis Alexander, cujus, in favorem Pontificis, testimonium non potest esse suspectum, fatetur excusari non posse Cyprianum, si fidei quæstio fuerit agitata. *Si res, inquit, fidei fuisset, non fuisset necessarium univ[er]sæ Ecclesiæ Concilium ut inexcusabiles essent Africani & Orientales, qui hæreticos rebaptizabant. Siquidem non excusantur qui errorem contra fidem à Sede Apostolica damnatum pertinaciter propugnant etiam ante Concilii OEcumenici celebrationem, ut in causa Pelagianorum videre est, quibus spem Concilii Generalis adimit Augustinus.*

Aug. Ep.
93.

Cyprian.
de Unitate.

Certissimum est igitur, quando fidei quæstio agitur, eos, qui Pontificiæ definitioni resistunt, non posse tueri se S. Cypriani exemplo; quandoquidem qui factum Cypriani excusant, aut fidei non fuisse quæstionem supponant, aut priorem sententiam S. Doctorem retractasse existiment. Si quæ tamen adhuc superest difficultas, liceat nobis cum S. Augustino à facto Cypriani ad ejusdem scripta provocare. Videamus quàm egregiè urgeat necessitatem servandi fidei unitatem cum Apostolica Sede. Ait hæreses & Schismata tunc oriri, *dum ad veritatis originem non reditur, nec caput queritur, nec magistri celestis doctrina servatur. Quæ si quis consideret & examinet, tractu longo atque argumentis opus non est. Probatio est ad fidem facilis compendio veritatis. Loquitur Dominus ad Petrum: Ego tibi dico, inquit, quia tu es Petrus, & super hanc petram ædifi-*

adificabo Eccleſiam meam, & porta inferorum non vincent eam. Super illum unum adificat Eccleſiam, & illi paſcendas mandat oves ſuas.... Unam Cathedram conſtituit, & unitatis ejuſdem originem ab uno incipientem ſua auctoritate diſpoſuit.... Primatus Petro datur, ut una Chriſti Eccleſia, & Cathedra una monſtretur.... Hanc Eccleſia unitatem qui non tenet. tenere ſe fidem credit? Avelle radium ſolis à corpore, diſiſionem lucis unitas non capit: ab arbore ſrange ramum, fructus germinare non poterit: à fonte præcide rivum, præciſus areſcet.

§. II.

Factum Liberii Papa.

Sanctitas Cypriani, ad eum excuſandum impulit Catholicos: Liberii verò Sanctitas exacerbatos Novatores impulit ad culpam ipſius exaggerandam. En factum.

Constantius Imperator ſatis animadvertens nunquam ſe Semiarianiſmum, quem protegebat, ſtabiliturum, niſi ipſum Eccleſiæ Caput in partes ſuas attraheret, omnia eum in finem machinatus eſt. Primò itaque Eunuchum Euzebium ad Liberium Pontificem miſit, ut eum, ſi qua arte poſſet, ſeduceret. Adhibitis fruſtra dolis, ad vim ventum eſt. Miſſi, qui eum Româ avulſum Mediolanum pertraherent; ubi Liberius digna glorioſiſſimis Martyribus conſtantiâ eſt locutus. Constantius datis ei ad deliberandum diebus pauculis, cum nihil proficeret, invictum Confefſorem Beræam in Thraciam relegavit. In hoc exilio multis vexatus calamitatibus, multisque allectus illecebris, omnia cruciantia, omnia blandientia, quorum ſpacio annorum animo invicto ſuperavit.